

Nr 539.

Av herrar **Ericson** i Boxholm och **Isacsson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 220, med förslag till lag om ändring i vissa delar av kommunalskattelagen den 28 september 1928 m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 220 med förslag till lag om ändring i vissa delar av kommunalskattelagen av den 28 september 1928 m. m. föreslås bl. a., att som underlag för fastighetsbeskattningen påföras skattskyldig: för jordbruksfastighet fem skatteören för varje etthundra kronor av fastighetens jordbruksvärde, fem skatteören för varje etthundra kronor av fastighetens tomt- och industrivärde samt fyra skatteören för varje etthundra kronor av fastighetens skogsvärde.

Frågan rörande sänkning av repartitionstalet för jordbruksfastighet har under de senare åren aktualiserats, närmast av det skäl, att jordbruksnäringen ansetts vara kommunalt överbeskattad. Sålunda var frågan föremål för ingående utredning i samband med det förslag till kommunalskattelag, som förelades 1928 års riksdag, utan att regeringen i detta sammanhang framlämnade något förslag till ändrade grunder. Efter att hava meddelat en sammanfattning av den verkställda statistiska utredningen, varav framgick, att följden av sänkningen av repartitionstalet för jordbruksfastighet från 0,06 till 0,05 skulle betyda ett överskjutande av den kommunala skattebördan på den icke jordbrukande befolkningen med i vissa fall ända upp till 15 procent, framhöll departementschefen, att frågan om sänkningen av repartitionstalet var rätt komplicerat och att ett verkställande härav skulle nödvändiggöra en ändring av grunderna för skatteutjämningen.

Särskilda utskottet delade departementschefens uppfattning, att läget för åtskilliga kommuner skulle bli mycket bekymmersamt genom repartitionstalets sänkning.

När 1930 års bevillningsutskott, i anledning av motion om sänkning av repartitionstalet för jordbruksfastighet, hemställde, att den utredning rörande statsbidragen och den kommunala beskattningen, som beslöts vid 1928 års riksdag, måtte utföras med den skyndsamhet, som med hänsyn till uppgifternas natur och omfattning vore möjlig, framhöll utskottet i motiveringen bl. a. Vad särskilt beträffar den i föreliggande motioner behandlade frågan om en sänkning av repartitionstalet för jordbruksvärde, så har inom utskottet uttalats sympatier för principiell likställighet med annan fastighet. Men man har å andra sidan hänvisat till att det ej vore lämpligt att nu upptaga detta spörsmål isolerat, då det sammanhänge med andra frågor, exempelvis den ännu ej slutgiltigt avgjorda frågan om en näringsskatt å rörelse i

allmänhet, vilken kunde tänkas böra omfatta inventarier för olika slag av näringsidkare, samt frågan om det gällande skatteutjämningsförfarandets omfattning och tillgång på medel för dylikt ändamål. Vidare har framhållits, att ett bifall till motionen endast skulle överflytta den ojämnhet, som må anses föreligga mellan jordbruksvärde och annan fastighet, till förhållandet mellan jordbruks- och skogsvärde. Det har likaledes anförts, att i vissa kommuner skattetrycket vore så utomordentligt hårt, att man ej utan att noga klarlägga konsekvenserna i olika avseenden kunde våga företaga någon sådan ändring i den hävdvunna skattefördelningen, som skulle ytterligare sänka skattekonornas antal.

Av de specialutredningar, som senare verkställts, och i anledning av infordrade yttranden av myndigheter och kommunalskatteberedningen, har Kungl. Maj:t nu ansett sig kunna framlägga ett isolerat förslag om sänkning av repartitionstalet för jordbruksfastighet, ehuru icke något förslag om ändrade grunder för skatteutjämning ifrågasatts, vilket, då frågan tidigare varit föremål för behandling, ansetts vara oundgängligen nödvändigt.

För att för de mindre inkomstagarna neutralisera verkningarna av repartitionstalets sänkning föreslås, att ortsavdraget för skattskyldig, som är boende å landsbygden inom ortsgrupp 1 och 2, vilken har en beskattningsbar inkomst av högst 500 kronor, skall åtnjutas med ytterligare 20 kronor. Då emellertid detta förslag, vilket i allmänhet torde kunna anses för lågt i förhållande till den skatteökning, som en sänkning av repartitionstalet kommer att medföra, blott i viss del kommer de allra lägsta inkomstagarna till godo, kommer reformen det oaktat att medföra förhöjda skatter för alla inkomstagare, som ha en högre beskattningsbar inkomst än 500 kronor, varav stora delar i allmänhet äro synnerligen dåligt situerade.

Då vi sålunda anse, att Kungl. Maj:ts förslag om sänkning av repartitionstalet för jordbruksfastighet, då det icke är förenat med ändrade grunder för skatteutjämning samt då man med all säkerhet torde hava att räkna med sänkning av taxeringsvärdena å jordbruksfastigheter, vilka kunna föranleda långt gående höjningar av utdebiteringssatserna i en mängd landskommuner, synes det under sådana omständigheter mindre välbetänkt att genomföra en nedsättning av repartitionstalet för jordbruksfastighet, vilken nedsättning ävenledes åstadkommer höjd utdebitering särskilt i landskommunerna, samtidigt med att verkningarna av ovannämnda fastighetstaxering komma att göra sig märkbara. Då reformen ifråga kommer att innebära ett överskjutande av skattekörorna på mindre inkomstagare och löntagare i allmänhet, kunna vi icke, med hänsyn till förutsedda konsekvenser i olika avseenden, biträda detta förslag.

Då vi, i likhet med vad herr Sköld reservationsvis framfört vid kommunalskatteberedningens yttrande, anse, att för den händelse reformen skulle genomföras, tillfredsställande compensation icke kan ernås med mindre än att taxeringsavdraget fastställas till 40 kronor, föreslå vi alternativt ändring i Kungl. Maj:ts förslag i detta avseende.

I anslutning till ovanstående motivering få vi alltså hemställa.

1) att riksdagen beslutar avslå den del av Kungl. Maj:ts proposition nr 220, som avser sänkning av repartitionstalet för jordbruksfastighet,

samt i händelse Kungl. Maj:ts ovanberörda förslag i allt fall vinner riksdagens bifall:

2) att riksdagen beslutar att § 50 mom. 2 i kommunalskattelagen skall erhålla följande lydelse:

»För fysisk person — — — överskjuter ortsavdraget. Återstår efter tillämpning av föregående stycke för skattskyldig, vilkens hemsortskommun tillhör Ortsgrupp 1 och 2 och ej utgör stad, av den taxerade inkomsten högst 500 kronor, skall denna ytterligare minskas med 40 kronor.

Finnes skattskyldig — — — 700 kronor.

Vad därefter — — — beskattningsbar inkomst.

Stockholm den 12 april 1932.

F. O. Ericson,
Boxholm.

O. Isacsson.